

ת"פ 60304/11/17 - פרקליטות מחוז חיפה - פלילי נגד מישי עזרייב, סהר עמר

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 60304-11-17 פרקליטות מחוז חיפה - פלילי נ'
עזרייב ואח'

בפני כבוד השופט יוסי טורס
בעניין: פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

המאשימה

נגד

1. מישי עזרייב
2. סהר עמר

הנאשמים

גזר דין
(נאשם 2)

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על סמך הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות של שידול לזיוף, על פי סעיף 418 אמצע+ סעיף 30 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין); שימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 + 29 לחוק העונשין; וכן ניסיון לקבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 רישא+ 29 + 25 לחוק העונשין.

2. בהתאם לעבודות כתב האישום המתוקן, קשרו הנאשמים קשר ופעלו על מנת לקבל במרמה הלוואה על סך ₪ 50,000 מסניף בנק בנהריה ולחלוק בסכום. במסגרת קשירת הקשר, מסרו הנאשמים את פרטיהם לאחר שזהותו אינה ידועה, וקיבלו ממנו תלושי שכר ודף תנועות חשבון בנק מזויפים (להלן - המסמכים המזויפים). המסמכים המזויפים הוצגו בפני פקידת הסניף ויצרו מצג שווא לפיו השניים עובדים ומשתכרים וכי חשבון הבנק שבבעלות נאשם 2 נמצא ביתרת זכות. זאת עשו השניים על מנת שהבנק יאשר פתיחת חשבון בנק על שם נאשם 2, בו תינתן ההלוואה הנ"ל, ומתן ערבות להלוואה על ידי נאשם 1. פקידת הבנק שקיבלה את המסמכים חשדה כי מדובר במסמכים מזויפים, ומנעה את פתיחת החשבון ונטילת ההלוואה.

3. להשלמת התמונה אציין כי הנאשם האחר הורשע אף הוא בכתב האישום המתוקן (שכלל לגביו אישום נוסף) ועניינו טרם הסתיים שכן טרם ניתן תסקיר בעניינו. לבקשת הנאשמים, הפרדתי את הדיון בעניינם.

תסקיר שירות המבחן

עמוד 1

4. הנאשם ביקש להפנות את עניינו לשירות המבחן, לרבות ביחס לשאלת הרשעתו בדין. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם רווק כבן 26 ומתפרנס מזה מספר חודשים כעובד אחזקה. הנאשם שירת בצה"ל כלוחם והוא נעדר עבר פלילי. שירות המבחן פירט בהרחבה על אודות נסיבות חייו של הנאשם, ומטעמים של צנעת הפרט לא ארחיב בנושא. ביחס לביצוע העבירה, שירות המבחן התרשם כי ברקע המעשים עמדה מצוקה כלכלית וכי הנאשם מביע חרטה עמוקה, מקבל אחריות מלאה למעשיו והוא מביע מוטיבציה לטיפול ארוך טווח. הנאשם שולב בטיפול ייעודי והדיווח על אודות תפקודו חיובי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הוא אדם חיובי הממוקד בשיקומו, וניכר כי הוא אינו בעל דפוסי מרמה מושרשים. לפיכך המליץ שירות המבחן להעדיף את הפן השיקומי בעניינו של הנאשם, ולהטיל עליו ענישה חינוכית בדמות צו של"צ וצו מבחן למשך שנה. ביחס לשאלת ההרשעה המליץ שירות המבחן שלא להרשיעו וזאת נוכח גילו הצעיר של הנאשם, תפקודו התקין עד כה והאפשרות שהרשעה תפגע בעתידו.

טיעוני הצדדים והראיות לעונש

5. אביו של הנאשם העיד במסגרת הטיעונים לעונש וציין כי הנאשם הבין את חומרת מעשיו והוא מבקש להימנע מהרשעתו ובכך לאפשר לו להתחיל את חייו. כן תיאר האב אירוע בו נדקר הנאשם לאחר אירועי כתב האישום וטען כי הדבר אירע על רקע חובות.

6. ב"כ המאשימה הפנתה לעובדות כתב האישום, לחומרת המעשים ולתכנון המוקדם שקדם לביצוע העבירות. נטען כי עבירת המרמה לא הושלמה אך בשל ערנותם של עובדי הבנק ולא בנסיבות שניתן לזקוף לזכות הנאשם. כן נטען כי פוטנציאל גרימת הנזק היה רב וכי עבירות אלו פוגעות באמון הבנק בלקוחות ובהליכי המסחר התקינים. ביחס לתסקיר שירות המבחן והמלצותיו, נטען כי יש לתת משקל לאינטרס הציבורי ולשיקולי הגמול וההרתעה. המאשימה עתרה למתחם שנע בין 6 חודשי מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה נוספים, ולאור עברו הפלילי הנקי של הנאשם והזמן שחלף מביצוע העבירות, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש המצוי ברף התחתון של המתחם. ביחס לשאלת ההרשעה, נטען כי הנאשם אינו עומד בתנאים שנקבעו בהלכת כתב, וכי לא הוכחה פגיעה ממשית וקונקרטית, כמו גם שהעבירות אותן עבר אינן מאפשרות הימנעות מהרשעה.

7. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצות שירות המבחן, להימנע מהרשעתו ולהטיל עליו ענישה בדמות צו של"צ וכן להעמידו בצו מבחן שיאפשר את המשך ההליך הטיפולי בו החל. נטען כי העבירות אותן ביצע הנאשם מאפשרות סיום ההליך הפלילי בלא הרשעה, וכי לנאשם תגרם פגיעה ממשית באם יורשע. ב"כ הנאשם טען כי במקרים רבים מסתיימים הליכים בעבירות דומות בהסדרים מותנים (הוגש מסמך המפרט מספר מקרים כאלו - 1/ס), ומכאן שניתן להסתפק באי הרשעה במקרה הנדון, על דרך קל וחומר. בהקשר זה נטען כי הנאשם ניסה להתקבל מספר פעמים לתפקידי אבטחה שונים, אך נדחה בשל קיומו של הליך זה, ומכאן שהוכח נזק שעלול להיגרם לו בעטיה של הרשעה. ביחס לביצוע העבירות נטען כי הרקע לביצוען היה מצב כלכלי קשה של הנאשם וחוב שהיה עליו להחזיר, וכן הוגשו מסמכים על אודות מצב בריאותי רעוע (ענ/1 ו- ענ/7, וכן מכתב שכתב אחיו של הנאשם ענ/2). עוד נטען כי הנאשם שירת שירות קרבי בצה"ל אותו סיים בהצלחה רבה (ענ/3) וברצונו לבחון אפשרות לשוב ולשרת שירות קבע. ביחס למתחם העונש ההולם נטען כי הוא נע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לשאת בעבודות שירות ועתירת ההגנה הייתה, כאמור, להימנע מהרשעה ולחלופין, להטיל ענישה צופה פני עתיד, בשילוב צו מבחן, וזאת

לאור עברו הפלילי הנקי של הנאשם, השיהוי בהגשת כתב האישום ונסיבותיו האישיות.

8. הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו, ציין כי הוא נמצא כיום במקום אחר לחלוטין והוא מבקש הזדמנות להוכיח זאת. ביחס לעתידו המקצועי ציין הנאשם כי בדעתו לפנות ללימודים מקצועיים - "לעבוד עם הידיים, עצמאי".

דין והכרעה

הדרישה לביטול ההרשעה

9. משנמצא אדם אשם בביצוע עבירה פלילית הכלל הוא שיש להרשעו. נקבע לא אחת כי "מושכלות ראשונים הם כי דרך כלל, בית משפט אשר קבע כי נאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו וירשעו בדיון. ככלל, משנמצא כי אדם עבר עבירה, מתחייב כי הליך הפלילי יכנגדו ומוצהב דרך של הרשעתו וענישתו מציאות וזעזוע מדתביסוד הליך אכיפת חוקת קין ושויוני." (ע"פ 2669/00 פלוני נ' מדינת ישראל (17.8.00)). עם זאת, נקבע בפסיקה, כי ניתן יהיה להימנע מהרשעת נאשם בנסיבות חריגות, בהן נמצא שקיים יחס בלתי סביר בין הנזק שיגרם לו מהרשעתו בדיון, לבין האינטרס החברתי שבמיצוי הדין עמו ובתועלת הציבורית שתושג מכך (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337). חריג זה נועד לאפשר לבית המשפט להימנע מפגיעה חמורה בנאשם, אשר עניינו הכולל אינו מתאים לעיקרון העונשי הכללי, בשל נסיבות אישיות מיוחדות, אל מול מהותה של העבירה. יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל (31.12.2007):

"המשפט מניח, כי במורכבות החיים האנושיים על תהפוכותיהם, בהשתקפותם בהליך הפלילי, עשויים להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת העקרון העונשי הרחב, המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, נתון בידי בית המשפט הכח להחליט כי, חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדיון."

10. במקרה זה ניצבת בפני הנאשם משוכה גבוהה כבר בשאלת מהות העבירה והאפשרות להימנע מהרשעה בגינה. מעשה המרמה היה מתוכנן ומתוחכם והוא אפשר לנאשם לעבור את המשוכה שניצבה בדרכו לצורך קבלת הלוואה מהבנק, בכך שהציג מצב כלכלי שפיר, מקום בו לא כך היו פני הדברים. הנאשם עשה שימוש במסמכים מזויפים, ולצורך כך אף פנה לגורם שלישי שיסייע בידו במלאכת הזיוף. מדובר בעבירות חמורות, אשר לא בנקל יאפשרו לוותר על הרשעה, מבלי לפגוע ביתר שיקולי הענישה. אציין בעניין זה כי אינני מקבל את טענת הסנגור לפיה הנאשם הקל ראש בחומרת המעשה ולכן פעל כפי שפעל. מדובר במעשה שחומרתו ברורה וגלויה וקשה לראות כיצד חומרתו היחסית לא הייתה ברורה למי שמציג עצמו כאדם נורמטיבי (ראו בהשוואה, בשינויים המחויבים: רע"פ 1097/18 עופר בצלאל נ' מדינת ישראל (18.4.18); רע"פ 5949/17 משה אמר נ' מדינת ישראל (25.7.17)).

11. יתרה מזו, אף אם אניח שניתן בנסיבות מסוימות לוותר על ההרשעה במקרים מעין אלו (ולו בשל הטענה כי במקרים דומים נסגרו תיקים בהסדר מותנה), ברי כי יהיו אלו מקרים בהם הוכחה פגיעה חמורה במיוחד שתגרם לנאשם ולשיקומו בשל ההרשעה (רע"פ 7224/14 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.14); רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (26.4.14); רע"פ 1439/13 קשת נ' מדינת ישראל (4.3.13)). אכן, הנאשם הוא צעיר נעדר עבר פלילי המצוי בתחילת דרכו התעסוקתית ומובן כי להרשעה תתכן השפעה על עתידו התעסוקתי. ואולם, לא כל פגיעה אפשרית ותיאורטית מבחינה תעסוקתית מצדיקה ביטול הרשעה. לעולם נלוות להרשעה פגיעה אינהרנטית בנאשם ובאופן בו רואה זאת הציבור ובכלל זה מעסיק פוטנציאלי. הנאשם עובד כיום כעובד כללי באחזקת גנים ציבוריים, ועתידו המקצועי אינו ברור. בטיעון לעונש ציין הנאשם כי הוא "חושב על ללמוד משהו מקצועי כזה, לעבוד עם ידניים. עצמאי, משהו". אם זהו אכן עתידו הצפוי של הנאשם, ברי שקשה לראות פגיעה חמורה שתגרם לו בשל ההרשעה. אכן, הסנגור הגיש מספר מסמכים ממעסיקים פוטנציאליים מהם עולה כי אם יורשע לא יוכל להשתלב בעבודה כמאבטח, המצריכה נשיאת נשק. לא התרשמתי שזהו הכיוון התעסוקתי בו בחר הנאשם, ובכל מקרה דומה כי מדובר לכל היותר בעבודה זמנית, ומכאן שהפגיעה בשל כך בהכרח שאינה חמורה. עוד אציין כי בתסקיר שירות המבחן ובנימוק להמלצתו לאי ההרשעה אין כל התייחסות לנזק קונקרטי שעלול להיגרם לנאשם וכל שצוין הוא חשש ערטילאי לקיומו של נזק, שהוא מנת חלקו של כל מי שמורשע בפלילים. בעניין זה אדגיש כי המלצת שירות המבחן, כידוע, בשמה כן היא - המלצה, ובית המשפט אינו מחויב לקבלה (רע"פ 5115/13 מנחם שרון נ' מדינת ישראל (8.9.13)).

סיכומי של דבר, אני דוחה את הבקשה לביטול ההרשעה.

קביעת מתחם הענישה

12. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין על בית המשפט לקבוע את מתחם הענישה ההולם את העבירה בנסיבותיה. לאחר קביעת המתחם יש להחליט אם ראוי לסטות ממנו, לקולה או לחומרה, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם שנקבע. בעת קביעת מתחם העונש ההולם מתחשב בית המשפט בעקרון המנחה בענישה - הלימה, בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, על פי סעיף 40ט' לחוק העונשין.

13. **הערכים המוגנים בבסיס העבירה:** עבירות המרמה והזיוף פוגעות בחופש הבחירה וההחלטה של קורבן העבירה, המקבל החלטה שגויה על סמך מצג שווא שקרי. בהיבט המעשי הן עלולות לפגוע בקניינו של הקורבן ובנכסיו השונים. במקרה זה נפגעו גם ערכים מוגנים שעניינם וודאות הליכי המסחר והבנקאות.

14. **נסיבות ביצוע העבירה:** הנאשם שידל אחר לזייף מסמכים אותם הציג בפני הבנק והם שאפשרו לו לנסות ליטול הלוואה על סך 50,000 ₪. מעשיו של הנאשם כללו תכנון מוקדם והם בוצעו ביחד עם אחר. העבירה כאמור לא הושלמה, וזאת לאור ערנות עובדי הבנק. בצד זאת, יש להביא בחשבון כי הנאשם לא התחזה בשם אחר וכי מטרת המרמה הייתה לקבל הלוואה וזאת להבדיל ממענק או מתנה כלשהי, כך שברור שהוא היה מחויב להחזיר את כספי ההלוואה. עם זאת, מדובר בטובת הנאה שהנאשם לא היה זכאי לה אלמלא המרמה, שהרי הבנק אינו מחויב להסכים להעניק הלוואות (ראו סעיף 2 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981). למוסד בנקאי יש זכות לקבל החלטות

עסקיות על בסיס נתוני אמת, ועל ערך זה מגינה העבירה בה הורשע הנאשם ובכך בדיוק הפסול והחומרה שבמעשה. עוד אציין כי בשל מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם (כפי שהודה בו) ברי שקיימת סבירות לא מבוטלת שהבנק היה נדרש להליכי גבייה לצורך החזר ההלוואה ואף בכך יש לראות נזק פוטנציאלי, ובכל מקרה לא הוכח ברמה הנדרשת (של מאזן הסתברות, כאמור בסעיף 40(ג) לחוק העונשין) שההלוואה הייתה מוחזרת כסדרה, מידי חודש בחודשו. מכאן הפגיעה שעשויה הייתה להיגרם לבנק באם הייתה תכנית המרמה יוצאת אל הפועל.

15. **מדיניות הענישה:** לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים:

(-) עפ"ג 47204-03-18 **אלירן אזולאי נ' מדינת ישראל** (31.5.18), בו התקבל ערעור של שני נאשמים שבאמצעות מסמכים מזויפים פתחו חשבונות בנק ונטלו הלוואות בסכומים שונים. הנאשמים נידונו בבית משפט השלום לעונשי מאסר בפועל. ערעורם התקבל כך שעונשם הוקל ל-6 חודשי מאסר לנשיאה בדרך של עבודות שירות. אציין כי עניינו קל יותר ממקרה זה, שכן הנאשם שבפני לא התחזה לאחר והכוונה הייתה שההלוואה תירשם על שמו (על כל המשתמע מכך). כמו כן במקרה זה קיבל כל אחד מהנאשמים, בפועל, סך של 100,000 ש"ח כתוצאה מהמרמה וזאת בניגוד לעניינו בו לא הועברו כספים בסופו של דבר.

(-) ת"פ 34783-07-17 **מדינת ישראל נ' סופר** (23.1.19), בו נידון נאשם אשר הציג מסמכי בנק ותלושי שכר מזויפים וניסה באמצעותם לקבל הלוואה בסך 50,000 ₪. ערנות של פקידת הבנק מנעה מזימה זו. בית משפט השלום קבע מתחם הנע בין מאסר מותנה ועד 12 חודשי מאסר ועל הנאשם הוטל עונש של מאסר מותנה וקנס, בין היתר בשל המלצת שירות המבחן ונסיבותיו האישיות.

(-) ת"פ 57941-02-17 **מדינת ישראל נ' חזות** (6.6.18), בו נידון נאשם אשר הציג מסמכים מזויפים לבנק על מנת לקבל הלוואה על סך 60,000 ₪. ערנות של פקידת הבנק מנעה מזימה זו. על הנאשם הוטל עונש של מאסר בעבודות שירות. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל, אשר ניתן לשאת בהם בדרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל. ערעור שהוגש על גזר הדין נדחה בהסכמת הנאשם.

(-) ת"פ 52646-12-16 **מדינת ישראל נ' יפמוב** (17.3.19), בו נידון נאשם אשר קיבל הלוואה בסך 70,000 ש"ח מבנק, וזאת על סמך מסמכי בנק ותלושי שכר מזויפים. במקרה אחר, ביקש הנאשם לקבל הלוואה נוספת בסכום של 60,000 ₪, גם כן על סמך מסמכים מזויפים, אך בשל ערנות פקידת הבנק המזימה סוכלה. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין עונש מאסר ממש (שלא בעבודות שירות) ועד 18 חודשי מאסר. על הנאשם הוטל עונש מאסר בעבודות שירות וזאת משיקולי שיקום.

(-) ת"פ 3765-06 **מדינת ישראל נ' אלכסיי קורובייב** (5.11.09), בו הורשע נאשם בעבירות של קבלת דבר במרמה וקשירת קשר לעוון. הנאשם פעל ביחד עם אחר להוצאת כספי פיקדון מהקרן לקליטת החייל המשוחרר, וזאת באמצעות מסירת תצהיר כוזב לפיו רכש ציוד ובכוונתו להקים עסק. בכך יצר הנאשם מצג שווא לפיו הוא זכאי לקבל את כספי הפיקדון, וזאת בטרם הגיע מועד פירעונם. בקשת הנאשם להימנע מהרשעתו נדחתה והוא הורשע ונידון לצו של"צ

והתחייבות.

(-) ת"פ 37603-05-13 **מדינת ישראל נ' יונביץ** (3.11.14), בו קיבלה הנאשמת במרמה מהמוסד לביטוח לאומי דמי אבטלה, שעה שהצהירה בכזב כי אינה עובדת. הנאשמת כבת 50, ללא עבר פלילי, ביצעה את העבירה על רקע מצב כלכלי קשה אליו נקלעה. בית המשפט נמנע מהרשעתה בדין והטיל עליה צו של"צ והתחייבות.

(-) רע"פ 1097/18 **עופר בצלאל נ' מדינת ישראל** (18.4.18), בו התחזה הנאשם לאנשים שונים, פנה לחברת "שטראוס" וטען שקיבל מוצרים פגומים על מנת לקבל פיצוי בדמות תווי קנייה. הנאשם קיבל במרמה עקב כך סך של 6,175 ש"ח. כמו כן ניסה הנאשם להמיר תווי קנייה בסך של 3,175 ₪, שתוקפם פג לכסף מזומן, ללא הצלחה. על הנאשם הוטלו 220 שעות של"צ וכן מאסר מותנה, וזאת חרף המלצת שירות המבחן בדבר ביטול הרשעתו.

16. סיכומו של דבר, דעתי היא כי מתחם הענישה ההולם את העבירות בנסיבותיו של מקרה זה נע בין מאסר מותנה ועד 10 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

17. קביעת עונשו של הנאשם מעמדת בין שני השיקולים המנחים בענישה - הלימה ושיקום. המעשים שביצע הנאשם חמורים, וככלל ראויים לתגובה עונשית הולמת. עם זאת, אומר כבר עתה כי במקרה זה, יש להעדיף לדעתי את שיקולי השיקום בעניינו של הנאשם וזאת על פני עקרון ההלימה. בכל מקרה, דעתי היא שאין מקום להטיל על הנאשם עונש מאסר ולו בעבודות שירות, כעתירת המאשימה.

18. כידוע, בהתאם לסעיף 40ד' לחוק העונשין רשאי בית המשפט לחרוג לקולה ממתחם הענישה שקבע, אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". בעניין זה נקבע כי "על קיומו של פוטנציאל זה, ניתן ללמוד, בין היתר, מעברו של הנאשם; משיתוף הפעולה שלו עם רשויות החוק ועם שירות המבחן; ומקיומה של תמיכה והתגייסות משפחתית לצידו של הנאשם" (רע"פ 7683/13 **דוד פרלמן נ' מדינת ישראל** (23.2.14)). לאחרונה ציין בית המשפט העליון כי "שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א). דברים אלה זוכים למשנה חיזוק מקום בו מדובר באדם צעיר נעדר עבר פלילי" (ע"פ 6637/17 **אליזבט קרינדל נ' מדינת ישראל** (18.4.18)).

19. יישום דברים אלו על הנאשם שבפני מביא למסקנה לפיה הוכחו בעניינו סיכויי שיקום ממשיים. הנאשם הוא צעיר ועברו הפלילי הנקי. הוא קיבל אחריות מלאה למעשיו בהזדמנות הראשונה והביע חרטה כנה. לכך יש להוסיף את המלצת שירות המבחן ואת ההתרשמות החיובית הכוללת מהנאשם ומתפקודו, שאף השתלב בהליך טיפולי והדיווח בעניינו חיובי. שירות המבחן התרשם כי ההליך הפלילי היווה גורם מרתיע עבור הנאשם, וברוח דברים אלו, המליץ לנקוט בעניינו הליך שיקומי ולהימנע מכליאתו, אף בדרך של עבודות שירות. שירות המבחן הוא הגוף המקצועי האמון על

שיקום נאשמים ועל הערכת הסיכויים לכך. קצין המבחן משמש כזרועו הארוכה של בית המשפט לעניין זה, ועל אף שאין הכרח לאמץ את המלצתו, ברי כי להמלצת שירות המבחן משקל ממשי בבוא בית המשפט לגזור את דינו של נאשם (ע"פ 3472/11 פלוני נ' מדינת ישראל (3.9.12)). עוד הבאתי בחשבון את השפעתו של ההליך הפלילי על הנאשם כגורם המפחית סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד, כפי שציין שירות המבחן, וכן את השתלבותו בהליך טיפולי. ראוי לדעתי לאפשר לנאשם להמשיך בהליך השיקומי על מנת לסייע לו לרכוש כלים להמשך חייו הבוגרים. בכך יצא הוא נשכר, כמו גם החברה.

20. הבאתי עוד בחשבון את השיהוי בהגשת כתב האישום. העבירות בוצעו בחודש ספטמבר 2015 בעוד שכתב האישום הוגש בחודש נובמבר 2017. מדובר בשיהוי, שלא ניתן לו הסבר משכנע, ואשר ראוי היה להימנע ממנו במיוחד על רקע גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות (23). אביא נתון זה בעת קביעת עונשו של הנאשם (סעיף 40'א(10) לחוק העונשין). עוד אציין כי בפסיקה נקבע ששיהוי משמעותי עשוי להביא להימנעות מהטלת עונש מאסר, מקום בו אפשר והיה מקום להטילו אלמלא השיהוי (ע"פ 8421/12 ינון בן חיים נ' מדינת ישראל (29.9.13)); ע"פ 5822/08 טרייטל נ' מדינת ישראל, פסקה 37(12.3.09)). במקרה זה, דעתי היא שאין מקום לעונש מאסר (אף לא בעבודות שירות) ללא קשר לנושא השיהוי ואולם, ברי כי בשים לב לחלוף הזמן הכולל מאז ביצוע העבירות, לא יהיה זה ראוי להחמיר עם הנאשם עד כדי הטלת עונש מאסר.

21. סיכומי של דבר, הוכחו בעניינו של הנאשם סיכויי שיקום. אמנם, לצורך הימנעות ממאסר אין צורך בחריגה ממתחם הענישה וזאת בשל כך שקבעתי שגבולו התחתון הוא בענישה מותנית בלבד. ואולם, מכלול השיקולים במקרה זה ובהם גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות, עברו הפלילי הנקי, חלוף הזמן והמלצתו החיובית של שירות המבחן, מצדיקים לדעתי חריגה גם ממתחם זה (אף שאינו מחמיר) על דרך של הימנעות מהטלת מאסר כלשהו ולו מותנה, שמא יהא בהיעדר סטיגמת המאסר (ולו המותנה) להקהות במקצת את נזקה (ולו התודעתית) של ההרשעה. בצד זאת, יוטל על הנאשם צו של"צ, קנס וכן צו מבחן, ויהיה בכך תמהיל עונשי ראוי, בצד הושטת יד לנאשם בדרך השיקום בה החל.

22. **סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך 12 חודשים.** הובהר לנאשם, בלשון פשוטה, כי עליו למלא אחר הוראות שירות המבחן וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את הצו להטיל עליו ענישה נוספת.

ב. **אני מחייב את הנאשם בצו של"צ למשך 200 שעות וזאת עפ"י תכנית שתוגש על ידי שירות המבחן בתוך 45 יום.**

מובהר לנאשם כי עליו לבצע את הצו לשביעות רצון שירות המבחן וכי אם לא יעשה כן, אפשר והצו יופקע, והוא יורשע ותוטל עליו ענישה חלופית.

ג. **קנס בסך 5,000 ש"ח.** הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.5.19 ;
לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיד.

המזכירות תשלח עותק מגזר הדין לשירות המבחן, שמתבקש להגיש תכנית של"צ לאישור, וזאת בתוך 45 יום.

הודעת זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ' אדר ב' תשע"ט, 27 מרץ 2019, במעמד הצדדים.